

ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε.

“Εθνικό Σύστημα Προστασίας της Αγροτικής
Δραστηριότητας και άλλες ρυθμίσεις”
(Σχέδιο Νόμου)

Αθήνα, 10 Ιουλίου 2001

Διαδικασία

Στις 9 Απριλίου 2001, ο Υπουργός Γεωργίας κ. **Γεώργιος Ανωμερίτης** απέστειλε προς γνωμοδότηση στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.) το Σχέδιο Νόμου "Εθνικό Σύστημα Προστασίας της Αγροτικής Δραστηριότητας και άλλες ρυθμίσεις".

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από τους κ.κ. **Χαράλαμπο Κεφάλια, Νικόλαο Σκορίνη, Κωνσταντίνο Κόλλια, Γεώργιο Παυλιδάκη, Νικόλαο Λιόλιο** (με αναπληρωματικό τον κ. **Φώτη Λίτσο**) και **Στέλιο Κουρνιακό**.

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο κ. **Νικόλαος Λιόλιος**. Στην Επιτροπή Εργασίας συμμετείχαν οι Εμπει-

ρογνώμονες κ.κ. **Νικηφόρος Γεωργιάδης, Αθηνά Μανίκα** και **Ν. Λάπας**. Τον επιστημονικό συντονισμό της Επιτροπής είχε ο Επιστημονικός Συνεργάτης της Ο.Κ.Ε. Δρ. **Δημήτριος Κιούκας**.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε πέντε (5) συνεδριάσεις, ενώ η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίασή της, στις 3 Ιουλίου 2001.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., στην οποία εισηγητές ήταν οι κ.κ. **Νικόλαος Λιόλιος** και **Χαράλαμπος Κεφάλιας**, αφού ολοκλήρωσε την συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της 10 Ιουλίου 2001, διατύπωσε την υπ' αριθ. 54 Γνώμη της Ο.Κ.Ε.

Ι. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ Ν/Σ

Το εν λόγω Ν/Σ αφορά τροποποιήσεις του Νομοθετικού πλαισίου διαφόρων θεμάτων αγροτικού ενδιαφέροντος, όπως:

- Ασφάλιση αγροτικής παραγωγής (Ν. 1790/88 περί Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων, ΕΛ.Γ.Α.).
- Πολυνομοσχέδιο του 1997 (Ν. 2538 περί κτηνιατρικών και γεωργικών φαρμάκων και ρυθμίσεων χρεών συνεταιριστικών οργανώσεων).
- Οργανισμός Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Απασχόλησης (Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α.) "ΔΗΜΗΤΡΑ" (Ν. 2520/97).
- Ζητήματα λειτουργίας Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.) (Ν. 2637/98).
- Μεταφορά Ερευνητικών εργαστηρίων σε Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας (ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.) (Ν. 2732/99).
- Εταιρία Αξιοποίησης Αγροτικής Γης (Ν. 2637/98).
- Παραχώρηση αλσών σε Ο.Τ.Α.
- Ζητήματα αγροτικής έρευνας - ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. (Ν. 1845/89).
- Λειτουργία κτηνιατρικών εργαστηρίων (Ν. 2332/95).
- Εφαρμογή Κανονισμού ΕΚ 1257/99 για την πρόωρη συνταξιοδότηση των αγροτών.
- Ανάθεση τοπογραφικών εργασιών σε ιδιώτες Κοινοτικών Προγραμμάτων, σε ενδιαμέσους φορείς, χορήγηση ενισχύσεων, με απόφαση Υπουργού.
- Προσλήψεις για δασικές χαρτογραφήσεις (Ν. 2664/98), δημιουργία οργανισμών θέσεων σε Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.).
- Θέματα προσωπικού εταιριών της Α.Τ.Ε. και υπηρεσιών του Υπουργείου.
- Ίδρυση και συμμετοχή Υπουργείου Γεωργίας σε νομικά πρόσωπα, υποχρεώσεις μετόχων συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών (εξαίρεση από υποχρεώσεις Ν. 2644/98).
- Σύσταση επιτροπής σύνταξης Αλιευτικού Κώδικα.
- Διακίνηση λιπασμάτων (Ν. 1565/85).
- Ζωοτροφές (Ν.Δ. 185/1973).
- Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτου Χανίων.
- Συναρμοδιότητα Υπουργείου Γεωργίας για χωροταξικό σχεδιασμό γεωργικής γης.
- Οργανώσεις Παραγωγών Πωλητών Λαϊκών Αγορών (Ν.1361/83).

Στίς προτεινόμενες ρυθμίσεις του Ν/Σ περιλαμβάνονται τρέχοντα ζητήματα διαχείρισης και βελτίωσης του τρόπου εφαρμογής υφιστάμενων πολιτικών, αλλά και παρεμβάσεις μείζονος σημασίας σε κάποιους από τους εναπομείναντες τομείς, στους οποίους μπορούν να ασκηθούν πολιτικές "εθνικού" χαρακτήρα από τα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Στις παρεμβάσεις αυτές ανήκουν, κυρίως, η Γεωργική Ασφάλιση, η έρευνα, η εκπαίδευση, η πληροφόρηση και η αγροτική γη. Στη συνέχεια περιγράφονται, αναλυτικότερα, οι διατάξεις του Ν/Σ σε σύγκριση με το ισχύον, μέχρι σήμερα, καθεστώς.

Α. Εθνικό Σύστημα Προστασίας της Αγροτικής Δραστηριότητας ΗΣΙΟΔΟΣ (άρθρα 1-21)

1. Προβλήματα του σημερινού καθεστώτος

Κατά την άποψη των συντακτών της Αιτιολογικής Έκθεσης του Ν/Σ, τα κύρια προβλήματα της σημερινής λειτουργίας του ΕΛ.Γ.Α., που καλείται να επιλύσει ο νέος νόμος εντοπίζονται:

- Στην έλλειψη συντονισμού, κατευθυντήριων αρχών και σχεδιασμού.
- Στην απουσία κανονισμών λειτουργίας και αποζημιώσεων στους άλλους, πλην ΕΛ.Γ.Α., φορείς.
- Στο χαμηλό βαθμό δέσμευσης των κρατικών φορέων, να αποζημιώσουν τον παραγωγό.
- Στην έλλειψη ανταποδοτικότητας, που οφείλεται στην υποχρεωτικότητα και καθολικότητα.
- Στην μη υποχρέωση τήρησης θεσμοθετημένων αποθεματικών.

2. Συγκριτική παρουσίαση του νέου και του παλαιού συστήματος

α. Φορείς

Με βάση το ισχύον σύστημα, ο ΕΛ.Γ.Α. (Ν.Π.Ι.Δ., που ανήκει εξ ολοκλήρου στο Δημόσιο), αποτελεί το βασικό φορέα του συστήματος Γεωργικής Ασφάλισης.

Σε περιπτώσεις ζημιών, που δεν καλύπτονται από τον ΕΛ.Γ.Α., εμπλέκεται το Υπουργείο Γεωργίας με την Δ/νση Πολιτικού Σχεδιασμού Εκτάκτων Αναγκών (Π.Σ.Ε.Α.) και του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. Αξίζει, ωστόσο, να τονισθεί ότι, ο κλάδος της γεωργικής ασφάλισης, αποτελεί αντικείμενο, έστω και περιορισμένο, ιδιωτικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων, κύρια, θυγατρικών της Α.Τ.Ε. Επιπλέον, σε περιπτώσεις κρίσεων ή συγκεκριμένων ζη-

μιών, επεμβαίνει η Ε.Ε., που καλύπτει μεγάλο μέρος τους κόστους ή την εφαρμογή προγραμμάτων ενεργητικής προστασίας και πρόληψης.

Με το προτεινόμενο Ν/Σ, ο ΕΛ.Γ.Α. λειτουργεί στο πλαίσιο του Εθνικού Συστήματος Προστασίας της Αγροτικής Δραστηριότητας **ΗΣΙΟΔΟΣ**, στο οποίο επίσης συμμετέχουν ο Οργανισμός Αντασφάλισης και Συντονισμού του **ΗΣΙΟΔΟΣ**, "ΟΑΣΙΣ", (Ν.Π.Ι.Δ., που υπάγεται και εποπτεύεται από το Κράτος), ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες, και αλληλοασφαλιστικοί συνεταιρισμοί.

β. Δραστηριότητες - στόχοι - αντικείμενο ασφάλισης

Με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ο ΕΛ.Γ.Α. παρέχει ασφαλιστική και ενεργητική προστασία της αγροτικής παραγωγής και του φυτικού, ζωικού, αλιευτικού, υδατοκαλλιεργητικού και εγγείου κεφαλαίου και εγκαταστάσεων και εξοπλισμού από φυσικούς κινδύνους.

Η ασφάλιση του ΕΛ.Γ.Α. περιλαμβάνει:

- Την **υποχρεωτική** ασφάλιση ζημιών, που προκαλούνται από ευρύ φάσμα φυσικών κινδύνων, εντομολογικές και φυτοπαθολογικές προσβολές, ασθένειες κτηνοτροφικών ζώων και ψαριών, ζημιές από άγρια ζώα και τη θάλασσα.
- Την **προαιρετική** ασφάλιση για ποσοστό ζημιάς και μορφές κινδύνων, που δεν καλύπτονται από την υποχρεωτική ασφάλιση.
- Την **ενεργητική** προστασία της φυτικής παραγωγής.

Παρά το γεγονός ότι, ο ιδρυτικός νόμος του ΕΛ.Γ.Α. προέβλεπε σταδιακή επέκταση της ασφάλισης σε όλα τα παραπάνω ή σε νέους κινδύνους, μετά από αναλογιστικές μελέτες και διυπουργικές αποφάσεις, δεκατρία (13) χρόνια από τη λειτουργία του ΕΛ.Γ.Α., μέρος του ασφαλιστικού

του έργου δεν ολοκληρώθηκε και περιορίστηκε, μόνο, στην υποχρεωτική ασφάλιση.

Το προτεινόμενο Ν/Σ αναθεωρεί τα παραπάνω. Η αποκατάσταση ζημιών οφειλομένων στην επέλευση φυσικών κινδύνων, που ήταν το βασικό αντικείμενο του ΕΛ.Γ.Α., αντικαθίσταται από την αποκατάσταση ζημιών οφειλόμενων στην επέλευση **καταστροφικών φυσικών κινδύνων**. Η αλλαγή αυτή, μπορεί να αποτελέσει τη βάση τροποποιήσεων του αντικειμένου της ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α. Η ασφάλιση από καταστροφικούς κινδύνους είναι υποχρεωτική, με κάποιες εξαιρέσεις, αυτοδίκαιη και εκτελείται από τον ΕΛ.Γ.Α. Αντίθετα, η γεωργική ασφάλιση, δηλαδή η ασφάλιση ζημιών από κινδύνους, που δεν καλύπτονται ή καλύπτονται, μερικώς από τον ΕΛ.Γ.Α., θεωρείται προαιρετική, επιδοτείται με κρατικούς ή κοινωνικούς πόρους και ανατίθεται στις ιδιωτικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Με τον τρόπο αυτό γίνεται μια απόπειρα οριοθέτησης των μη ασφαλίσιμων και ασφαλίσιμων κινδύνων, κρατικής επιχορήγησης των δεύτερων και ανάθεσής τους σε ιδιωτικούς φορείς.

γ. Καλυπτόμενα όρια ζημιών - πόροι ΕΛ.Γ.Α.

Με βάση το ισχύον πλαίσιο, οι ζημιές που καλύπτονται πρέπει να υπερβαίνουν το 20-30%. Σε ό,τι αφορά στους πόρους, αυτοί προέρχονται σχεδόν αποκλειστικά από την ειδική ασφαλιστική εισφορά, που καταβάλουν οι παραγωγοί, και ανέρχεται σε 3% επί της αξίας φυτικής και 5 % επί της αξίας της ζωικής και αλιευτικής παραγωγής.

Πρέπει ωστόσο να τονισθεί ότι σε κάποιους κλάδους παρατηρείται το φαινόμενο της εισφοροδιαφυγής, ενώ παρά το γεγονός ότι, προβλέπεται επιχορήγηση του ΕΛ.Γ.Α. από το κράτος, το οποίο αποτελεί κατ' ουσίαν τον αντασφαλιστή του, οι επιχορηγήσεις αυτές ήταν μηδαμινές.

Με βάση το προτεινόμενο Ν/Σ, καλύπτονται ζημιές, όταν αυτές ξεπερνούν το

20% της παραγωγής των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών και 30% των υπολοίπων.

Σε ό,τι αφορά στους πόρους του ΕΛ.Γ.Α. και όχι του νέου συστήματος στο σύνολό του, εισάγονται δύο σημαντικές αλλαγές:

Πρώτον, θεσπίζεται ετήσια κρατική επιχορήγηση για την κάλυψη προγραμμαμάτων ενεργητικής προστασίας και ερευνών ύψους 3 δις δρχ.

Δεύτερον, ορίζονται με Υπουργικές αποφάσεις οι διακυμάνσεις του ύψους των εισφορών των αγροτών κατά περιοχές και ασφαλιστικό αντικείμενο, ώστε να βελτιωθεί ο βαθμός ανταποδοτικότητας του συστήματος.

δ. Διοίκηση

Όπως με το ισχύον, έτσι και με το προτεινόμενο Ν/Σ, η διοίκηση ασκείται από Συμβούλιο, βασικές αποφάσεις του οποίου για να υλοποιηθούν πρέπει να έχουν την έγκριση των αρμοδίων Υπουργών.

Παρά το γεγονός ότι, οι εισφορές των αγροτών αποτελούν τον βασικό πόρο χρηματοδότησης του ΕΛ.Γ.Α., συνεχίζουν να εκπροσωπούνται με μικρό αριθμό εκπροσώπων στο Δ.Σ. (3 στους 11). Αντίθετα, θέση στο Συμβούλιο συνεχίζουν να κατέχουν, ακόμη και ανταγωνιστές του Οργανισμού, όπως ο εκπρόσωπος της Α.Τ.Ε.

*Συντονισμός και αντασφάλιση των φορέων του **ΗΣΙΟΔΟΣ**.*

α. Σκοποί, αρμοδιότητες, λειτουργία

Για τον συντονισμό, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της λειτουργίας των φορέων του νέου συστήματος, καθώς επίσης και την διαχείριση των κρατικών πόρων και την παροχή αντασφαλιστικών προγραμμάτων, συστήνεται Ν.Π.Ι.Δ. με το διακριτικό τίτλο "ΟΑΣΙΣ".

Οι αρμοδιότητες του Οργανισμού είναι ευρύτερες και για κάθε ουσιώδες ζήτημα

που άπτεται της λειτουργίας του νέου ΕΛ.Γ.Α. και του **ΗΣΙΟΔΟΣ**, όπως, κατάρτιση ετησίων προγραμμάτων ασφαλίσεων, προσδιορισμός προς κάλυψη κινδύνων και τροποποίησή τους ποσοστά επιδότησης ασφαλίστρου, ύψος αποζημιώσεων, κατάρτιση ετήσιου προγράμματος αντασφάλισης, για όσους από τους φορείς του **ΗΣΙΟΔΟΣ** το επιθυμούν, εκχώρηση μέρους των κινδύνων, που αναλαμβάνει σε τρίτους αντασφαλιστές, κατάρτιση ασφαλιστηρίων συμβολαίων, έλεγχο εφαρμογής των εγκεκριμένων προγραμμάτων, παρακολούθηση της αξιοποίησης των πόρων όλου του **ΗΣΙΟΔΟΣ** κ.λπ.

Τα παραπάνω προγράμματα εγκρίνονται με διυπουργικές αποφάσεις.

Ο Οργανισμός διοικείται από 7μελές Συμβούλιο στο οποίο συμμετέχουν πέντε (5) μέλη, που ορίζονται από συναρμόδια Υπουργεία, ένας (1) εκπρόσωπος του ΕΛ.Γ.Α. και ένας (1) της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιριών.

Για τις ανάγκες του Οργανισμού συνίστανται είκοσι (20) οργανικές θέσεις τακτικού προσωπικού, δύο (2) θέσεις δικηγόρων με έμμισθη εντολή, δύο (2) θέσεις ειδικών συμβούλων και μια (1) γραμματειακής υποστήριξης για τον Πρόεδρο του Δ.Σ.

β. Πόροι - Εγγυήσεις Δημοσίου

Πόροι του "ΟΑΣΙΣ" είναι:

- Τα αντασφάλιστρα.
- Ποσοστό 3% των καθαρών ασφαλιστρων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, ως ανταποδοτικά τέλη για τις προσφερόμενες από τον "ΟΑΣΙΣ" υπηρεσίες.
- Ποσοστό 8% των διαχειριζόμενων, από τον "ΟΑΣΙΣ" κρατικών πόρων, που διοχετεύονται κάθε χρόνο στους φορείς του **ΗΣΙΟΔΟΣ**, ως αμοιβή παροχής υπηρεσιών του "ΟΑΣΙΣ" προς το Δημόσιο.

- Οι αποδόσεις των κεφαλαίων του.
- Ιδρυτικό αποθεματικό κεφάλαιο ενός (1) δις δρχ.

Οι υποχρεώσεις του "ΟΑΣΙΣ", από αντασφαλίσεις, έχουν αυτοδίκαιη την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου σε προκαθορισμένο όριο.

Για την ενθάρρυνση της αντασφάλισης προγραμμάτων καταστροφικών κινδύνων, ο "ΟΑΣΙΣ" επιχορηγείται με ποσά, που εγγράφονται στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

γ. Επιδότηση ασφαλίστρου

Επιδότηση ασφαλίστρου χορηγείται για ασφαλίσεις, που περιλαμβάνονται στο ετήσιο πρόγραμμα που καταρτίζει ο "ΟΑΣΙΣ" και συνάπτονται μεταξύ ασφαλιζομένων φυσικών ή νομικών προσώπων και ασφαλιστικών επιχειρήσεων ή αλληλοασφαλιστικών συνεταιρισμών. Η επιδότηση καταβάλλεται απ' ευθείας στους δικαιούχους, ή για λογαριασμό τους, στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και συνεταιρισμούς. Το θέμα αυτό, όπως και τα ποσοστά επιδότησης, οι καλύψεις, η διαφοροποίηση, ανάλογα με τον κίνδυνο, καθορίζονται στον ετήσιο πρόγραμμα του "ΟΑΣΙΣ".

Β. Τροποποίηση του Ν. 2538/97 (άρθρο 22)

Στο εν λόγω πολυνομοσχέδιο γίνονται οι εξής συμπληρώσεις και τροποποιήσεις:

- Συμπληρώνεται η διαδικασία χορήγησης κτηνιατρικών φαρμάκων για σκευάσματα, που προορίζονται για ιχθείς. Απαγορεύεται η εκτέλεση συνταγών κτηνιατρικών φαρμάκων, που έχει συνταγογραφήσει ο ίδιος κτηνίατρος.
- Το Υπουργείο Γεωργίας δεν υποχρεώνεται να διαθέσει ισομερώς στους τοπικούς φορείς το ποσοστό του 20% της περιουσίας του διαλυθέντος Αυτόνομου Σταφιδικού Οργανισμού.

- Ασφαλιστικά ζητήματα των υπαλλήλων της ΣΚΟΠ.
- Τροποποίηση εκ νέου της ρύθμισης, που αφορά στην σύσταση κλιμακίου ελέγχου νωπών αλιευτικών προϊόντων, από τα οποία εξαιρούνται οι εκπρόσωποι των αλιευτικών οργανώσεων.

Γ. Τροποποίηση του Ν. 2520/97 και άλλες διατάξεις (άρθρο. 23)

Ο νόμος αυτός, που αποτελεί το βασικό θεσμικό πλαίσιο κινήτρων για τους νέους αγρότες και την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση των αγροτών, (σύστημα “ΔΗΜΗΤΡΑ”), τροποποιείται ως εξής:

Σε ότι αφορά στο “ΔΗΜΗΤΡΑ”:

- Ενσωματώνονται στο “ΔΗΜΗΤΡΑ” οι νεοϊδρυθείσες Σχολές του Υπουργείου Γεωργίας.
- Καταργούνται τα περιφερειακά παραρτήματα του Οργανισμού.
- Καθορίζονται ζητήματα αποσπάσεων του μόνιμου προσωπικού.
- Μεταβάλλεται η διαδικασία παροχής πληροφόρησης στους αγρότες και διευρύνονται οι καταστατικοί σκοποί του Οργανισμού, ώστε να καταστεί δυνατή η συνεργασία και η σύσταση οργανισμών ή εταιρειών ιδιωτικού δικαίου, από κοινού με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα ιδιωτικής οικονομίας της ημεδαπής και αλλοδαπής.
- Αλλάζει η σύνθεση του Δ.Σ., με κύρια τροποποίηση την απομάκρυνση των δύο (2) εκπροσώπων των αγροτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων.
- Καταργείται η Μόνιμη Εκπαιδευτική Επιτροπή του Οργανισμού.
- Διατηρούνται οι τριάντα τρεις (33) οργανικές θέσεις τακτικού προσωπικού, αλλά

γίνεται ανακατανομή ειδικοτήτων, με κυριότερη τη δημιουργία τεσσάρων (4) θέσεων Π.Ε. Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

- Αυξάνεται ο αριθμός οργανικών θέσεων των κέντρων “ΔΗΜΗΤΡΑ” από τρεις (3) σε επτά (7) θέσεις.
- Παρέχεται η δυνατότητα δημιουργίας νέων κέντρων “ΔΗΜΗΤΡΑ”, εκτός των νομαρχιακών ΚΕΓΕ.
- Καθορίζεται ο τρόπος επιλογής των Διευθυντών στα Τ.Ε.Ε.
- Τέλος, γίνονται τροποποιήσεις στις επιστροφές αχρεωστήτως καταβληθέντων ενισχύσεων.

Δ. Τροποποιήσεις των Ν. 2637/98 και Ν. 2732/99 (άρθρο 24)

Οι τροποποιήσεις αυτές επιφέρουν σημαντικές αλλαγές σε ρυθμίσεις, που θεσπίστηκαν αρκετά πρόσφατα. Πιο συγκεκριμένα:

- Καταργείται ο Οργανισμός Πιστοποίησης Λογαριασμών (Ο.ΠΙ.ΛΟΓ.), που συστήθηκε για τον έλεγχο των δαπανών, που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων. Οι αρμοδιότητες του Ο.ΠΙ.ΛΟΓ. μεταφέρονται, μετά από Υπουργική απόφαση, σε υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας ή σε τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα.
- Διευρύνονται οι σκοποί του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., ώστε να συμπεριλάβουν αρμοδιότητες, που απορρέουν από τα νέα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης.
- Καθορίζονται ζητήματα αποσπάσεων και μετατάξεων υπαλλήλων στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., που προέρχονται από την κατάργηση της ΓΕΔΙΔΑΓΕΠ και των Οργανισμών Βάμβακος, Καπνού, Ελέγχου Ενισχύσεων Ελαιολάδου.

- Μεταφέρεται η λειτουργία του Οργανισμού Ελέγχου Ενισχύσεων Ελαιολάδου σε αυτοτελή υπηρεσιακή μονάδα του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.
- Μεταφέρονται τα εργαστήρια, η κινητή και ακίνητη περιουσία του καπνολογικού Ινστιτούτου του Οργανισμού Καπνού και Βάμβακος, με την κατάργησή τους στο ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. Οι υπάλληλοι των ανωτέρω Οργανισμών, μπορούν αν το επιθυμούν, να μεταταγούν, επίσης στο ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.

Στο ίδιο άρθρο γίνονται ευρύτατες αλλαγές στην Εταιρεία Αξιοποίησης Αγροτικής Γης Α.Ε., που ας σημειωθεί ουδέποτε δραστηριοποιήθηκε. Πιο συγκεκριμένα:

- Αποσαφηνίζεται ο χαρακτήρας της, ως επιχείρηση κοινής ωφέλειας, οι σκοποί της, οι δυνατότητες συνεργασιών, η ανάληψη όλων των μετοχών της από το Δημόσιο και η μεταβίβασή τους σε άλλους φορείς, μέχρι ποσοστού 49%.
- Διευρύνεται η άσκηση του δικαιώματος προτίμησης για την αγορά εκτάσεων, όχι μόνο υψηλής παραγωγικότητας, αλλά αγροτικής γης, γενικότερα.
- Τροποποιείται ο τρόπος άσκησης του δικαιώματος προτίμησης. Με βάση το ισχύον σύστημα, αν ο πωλητής γης διαφωνούσε με την επιλεγείσα προσφορά, έπρεπε να αποσύρει την έκταση από την αγορά. Αντίθετα, αν διαφωνούσε με το ύψος του τιμήματος, έπρεπε να καταφύγει στα δικαστήρια. Με βάση τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, η Εταιρεία λειτουργεί διαμεσολαβητικά με σκοπό την αγορά γης από αγρότη. Αν η αγορά δεν επιτευχθεί, η Εταιρεία αποφασίζει, αν θα αγοράσει η ίδια την έκταση σε προκαθορισμένες, κατά περίπτωση, τιμές. Σε αντίθετη περίπτωση, αποδεσμεύει τον πωλητή από το δικαίωμα προτίμησης για ένα (1) έτος.
- Καθορίζεται η στήριξη, που θα παρέχεται στην Εταιρεία από τις Διευθύνσεις

Αγροτικής Ανάπτυξης, έως ότου αποκτήσει η ίδια παραρτήματα.

- Καθορίζεται η διαδικασία προσδιορισμού των κριτηρίων διαβάθμισης της ποιότητας της γης, ορίζεται η 5ετία, ως καταληκτική ημερομηνία χαρακτηρισμού της γης, από όλες τις Νομαρχίες.
- Προβλέπονται μέτρα, που στόχο έχουν την αντιμετώπιση της αγροτικής γης υψηλής παραγωγικότητας, ως "κοινωνικό αγαθό" και προτείνονται ρυθμίσεις, που αποτρέπουν την αλλαγή χρήσεων, την κατάτμηση και τις συνέπειες.

Ε. Παραχώρηση αλσών (άρθρο 25)

Με απόφαση του Γ.Γ. της περιφέρειας και ύστερα από σύμφωνη γνώμη των υπηρεσιών του Υπουργείου, παραχωρούνται άλση, πάρκα και δενδροστοιχίες, που διαχειρίζεται το Υπουργείο Γεωργίας σε Ο.Τ.Α.

ΣΤ. Τροποποίηση του Ν. 1845/89 (άρθρο 26)

Το προτεινόμενο άρθρο αφορά σημαντικές αλλαγές στην λειτουργία του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.:

1. Οι ερευνητικές μονάδες του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. (τυπικά 82 τον αριθμό, αλλά κατ' ουσία 52 σε λειτουργία), υπάγονται σε ενιαία διοίκηση και εντάσσονται σε τρία (3) Περιφερειακά Ιδρύματα Αγροτικής Έρευνας. Κάθε Περιφερειακή Διοίκηση αποκτά έναν (1) Διευθυντή (Manager) και μια οργανωτική δομή, ώστε να διοικεί και να διαχειρίζεται οικονομικά όλες τις ερευνητικές μονάδες, που βρίσκονται στην περιφέρειά του, ανεξαρτήτως γνωστικού επιστημονικού αντικειμένου.

2. Οι ομοειδείς ερευνητικές μονάδες ή δραστηριότητες του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. (Ινστιτούτα, Κέντρα, Εργαστήρια, Σταθμοί κ.α), ανεξάρτητα από την περιφέρεια, που μπορεί να ανήκουν, ενοποιούνται σε είκοσι (20) Εθνικά Ερευνητικά Ινστιτούτα (θεματικά) και συντονίζονται από αντίστοιχα Επιστημονικά Συμ-

βούλια. Κάθε ένα από τα Επιστημονικά Συμβούλια αυτά εκλέγει έναν (1) Πρόεδρο, προϊστάμενο κάποιας από τις μονάδες που απαρτίζουν το Εθνικό Ινστιτούτο.

3. Με τον τρόπο αυτό διαχωρίζονται τα διοικητικά από τα ερευνητικά καθήκοντα και στις περιφερειακές διοικήσεις. Έτσι, στον Διευθυντή Περιφερειακού Ιδρύματος ανατίθεται η διοικητική υποστήριξη (π.χ. κτιριακή υποδομή, αξιοποίηση περιουσίας κ.λπ.) των μονάδων που ανήκουν στην περιφέρεια του, ενώ στα Εθνικά Ινστιτούτα, συγκεκριμένα, στον Πρόεδρο του Επιστημονικού Συμβουλίου, ανατίθεται η ερευνητική - επιστημονική ευθύνη του αντίστοιχου ερευνητικού τομέα.

4. Το Ν/Σ μεταβάλλει τον τρόπο εκλογής των ερευνητών, καθώς θα εκλέγονται από 11μελές εκλεκτορικό σώμα, κατά γνωστικό αντικείμενο, με κλήρωση από διπλάσιο αριθμό ερευνητών ή μελών ΔΕΟ. Με βάση το ισχύον καθεστώς υπάρχει ένα 7μελές εκλεκτορικό σώμα για όλα τα γνωστικά αντικείμενα, όπου συμμετέχουν δύο (2) εκπρόσωποι των ερευνητών. Ταυτόχρονα, αλλάζουν τα κριτήρια εκλογής των ερευνητών του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε., που δεν θα περιορίζονται στο δημοσιευμένο έργο, αλλά θα περιλαμβάνουν και την συμβολή στην ανάπτυξη και τη διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας (π.χ. νέες ποικιλίες, ευρεσιτεχνίες κ.λπ.).

5. Προβλέπεται η δημιουργία Κέντρων Εφαρμογής Αγροτικής Έρευνας, σε επίπεδο νομού ή επαρχίας με στόχο τη δημιουργία επιδεικτικών αγροκτημάτων, όπου θα εφαρμόζονται τα ερευνητικά αποτελέσματα του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.

Z. Τροποποίηση του Ν. 2332/95 (άρθρο 27)

Εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία για την είσπραξη κτηνιατρικών τελών διενέργειας υγειονομικών κτηνιατρικών επιθεωρήσεων και ελέγχων.

Η εισφορά του 1% επί του εισκομιζόμενου γάλακτος υπέρ ΕΛ.Ο.Γ. εισπράττεται δύο

(2) μήνες από την δημοσίευση του παρόντος.

H. Πρόωρη συνταξιοδότηση (άρθρο 28)

- Ο τρόπος εφαρμογής του μέτρου θα αποφασίζεται με διυπουργικές αποφάσεις.
- Εντολοδόχος εφαρμογής ορίζεται η Α.Τ.Ε.
- Η ένταξη των δικαιούχων ή η διαγραφή τους, αποφασίζεται από τον οικείο Νομόρχη, μετά από εισήγηση της Α.Τ.Ε.

Θ. Τροποποίηση των Ν. 2413/53 και Ν. 1474/84 (άρθρο 29)

Ορίζονται θέματα του πειθαρχικού κανονισμού του ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

I. Τροποποίηση του Ν. 2040/92 και του Ν.Δ. 131/74 (άρθρο 30)

- Παρέχεται η δυνατότητα ανάθεσης σύνταξης μητρώων, χαρτών χρήσεων γης, τοπογραφικών και κτηματολογικών μελετών, μελετών αναδασμού, σε ιδιωτικά τεχνικά γραφεία.
- Θέματα που αφορούν στην ανάθεση κοινοτικών προγραμμάτων σε ενδιαμέσους φορείς, θα καθορίζονται με Προεδρικά Διατάγματα.
- Δίνεται η δυνατότητα στον Υπουργό Γεωργίας να χορηγεί εκτός της προβλεπόμενης για το σκοπό αυτό διαδικασίας, ενισχύσεις για επενδύσεις σε γεωργικές ενισχύσεις, για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, γεωργικές βιομηχανίες, διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης των αγροτικών περιοχών.

Ia. Σύσταση θέσεων (άρθρο 31)

Δημιουργούνται επτακόσιες μία (701) Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού και

κατανέμονται περιφερειακές τριάντα τρεις (33) θέσεις για το ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Ιβ. Θέματα προσωπικού και άλλες διατάξεις (άρθρο 32)

- Επιτρέπεται να μεταφέρονται υπάλληλοι θυγατρικών επιχειρήσεων της Α.Τ.Ε. και να εντάσσονται σε άλλη εταιρεία του ομίλου, μετά από αίτησή τους.
- Ρυθμίζονται θέματα του τρόπου πληρωμής των υπαλλήλων του Οργανισμού Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων (Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π.) των αποζημιώσεων, που λαμβάνουν οι απολυόμενοι ή αποχωρούντες από τους Τ.Ο.Ε.Β., ο αριθμός ημερών, εκτός έδρας, διάφορων υπαλλήλων, η αποζημίωση συμμετοχής των μελών του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Γεωπονικών Επιστημών.

Ιγ. Συμμετοχή Υπουργείου Γεωργίας σε νομικά πρόσωπα (άρθρο 33)

- Κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων, με διυπουργικές αποφάσεις, παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής ή ίδρυσης νομικού προσώπου, οποιασδήποτε νομικής μορφής, με άλλο νομικό ή φυσικό πρόσωπο.
- Αντίθετα με το προτεινόμενο Ν/Σ, δεν ισχύουν οι υποχρεώσεις και οι απαγορεύσεις του νόμου για την παροχή συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών για εταιρείες, στις οποίες συμμετέχει το Υπουργείο Γεωργίας και οι εποπτευόμενοι φορείς του. Οι υποχρεώσεις αυτές, αφορούν στην ονομαστικοποίηση των μετοχών των εταίρων και την απαγόρευση συμμετοχής τους σε κρατικές προμήθειες, στην ανάληψη δημοσίων έργων και στην παροχή υπηρεσιών στο Δημόσιο.

Ιδ. Σύνταξη Αλιευτικού Κώδικα (άρθρο 34)

- Συστήνεται Επιτροπή σύνταξης Αλιευτικού Κώδικα, με την συμμετοχή νομικών, ιχθυολόγων, υπαλλήλων Υπουργείων και ερευνητικών κέντρων.

Ιε. Τροποποίηση του Ν. 1565/85 (άρθρο 35)

- Ζητήματα, που προκύπτουν στη διακίνηση λιπασμάτων θα καθορίζονται με Υπουργική Απόφαση.

Ιστ. Τροποποίηση του Ν.Δ. 185/73 (άρθρο 36)

- Προτείνονται ρυθμίσεις, που αφορούν στην ποιότητα των ζωοτροφών, στον τρόπο διακίνησης, στις απαιτούμενες εγκαταστάσεις, στη διαδικασία εγγραφής κτηνοτρόφων σε μητρώα, στις διαδικασίες ελέγχου του τρόπου εκτροφής.

Ιζ. Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (άρθρο 37)

- Αναγνωρίζονται τα μεταπτυχιακά διπλώματα του Μ.Α.Ι.Χ. ως ισότιμα των μεταπτυχιακών Α.Ε.Ι.

Ιη. Χωροταξικός σχεδιασμός γεωργικής γης (άρθρο 38)

Για την αλλαγή της χρήσης γεωργικής γης κατηγορίας Α', απαιτείται η γνώμη του Υπουργού Γεωργίας.

Ιθ. Συμπλήρωση του Ν. 1361/83

- Προτείνεται η δυνατότητα ίδρυσης Συλλόγων παραγωγών πωλητών λαϊκών αγορών, από τη σύμπραξη, τουλάχιστον, εβδομήντα (70) ατόμων, Ομοσπονδίας Συλλόγων, τουλάχιστον, πέντε (5), σε επίπεδο Διοικητικής Περιφέρειας και μιας, μόνο, Συνομοσπονδίας για όλη την επικράτεια.

Π. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Το Υπουργείο Γεωργίας επιχειρεί με το πολυνομοσχέδιο να βελτιώσει μια σειρά ζητημάτων, που αφορούν, καίρια, στην αγροτική παραγωγή, στη θέση των αγροτών και στην αγροτική έρευνα και κατάρτιση, αν και παραπέμπει πολλά και σημαντικά ζητήματα σε Υπουργικές Αποφάσεις και Προεδρικά Διατάγματα.

Παρά το μειονέκτημα αυτό, καθώς και άλλες επιμέρους ανεπάρκειές του, αποτελεί ένα βήμα, όχι μόνο ως προς την προστασία της αγροτικής δραστηριότητας (με την ευρεία μάλιστα έννοια, που διατυπώνεται στις διατάξεις του) αλλά, έμμεσα, ως προς την ενίσχυση της αγροτικής απασχόλησης η οποία, ως γνωστόν, βαίνει μειούμενη. Κι αυτό γιατί στο Ν/Σ περιέχονται μέτρα ενθάρρυνσης των αγροτών, τόσο εκείνων που βρίσκονται ήδη στο γεωργικό επάγγελμα, όσο και εκείνων που επιθυμούν, αλλά διστάζουν να μπου στην αγροτική παραγωγική διαδικασία, με την προσπάθεια διασφάλισης της αγροτικής παραγωγής τους από φυσικούς καταστροφικούς κινδύνους.

Βεβαίως, η ανάγκη στήριξης του πρωτογενούς τομέα, του αγροτικού πληθυσμού και του αγροτικού χώρου, γενικότερα, ανάγκη η οποία είναι επιτακτική, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της (γεωγραφικών, οικονομικών, κοινωνικών), έχει κατ' επανάληψη επισημανθεί από την Ο.Κ.Ε. με την έκδοση σχετικών Γνωμών (απασχόληση στον αγροτικό τομέα, κατάρτιση στον αγροτικό τομέα, ολοκληρωμένη ανάπτυξη του αγροτικού χώρου, πλαίσιο στόχων αγροτικής έρευνας).

Πρέπει πάντως να τονιστεί ότι σε μια εποχή επικίνδυνης αύξησης της ανεργίας, ερήμωσης της υπαίθρου, οικολογικών καταστροφών και υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος, η κρατική "ομπρέλλα" πάνω από

την αγροτική δραστηριότητα και παραγωγή για την κάλυψή τους από τους κινδύνους, που αναπόφευκτα τις πλήττουν, παραμένει πολύτιμη, έστω και αν η παροχή της προσαρμόζεται στα σημερινά διεθνή δεδομένα.

Είναι ανάγκη επίσης να επισημάνουμε ότι, η συστηματοποίηση και επέκταση της προστασίας της αγροτικής δραστηριότητας στη χώρα μας εντάσσεται, ουσιαστικά, στο πλαίσιο της Εθνικής Αγροτικής Πολιτικής και αποτελεί σημαντική παρέμβαση εθνικού χαρακτήρα σε τομείς, όπως η γεωργική ασφάλιση, η έρευνα, η εκπαίδευση και η πληροφόρηση, καθώς και η χρήση της γεωργικής γής. Στους τομείς αυτούς δεν υπάρχει μέχρι σήμερα, ουσιαστικά ενιαία αντιμετώπιση σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.).

Ειδικότερα, στα επί μέρους πεδία ρύθμισης του Ν/Σ, η Ο.Κ.Ε. προβαίνει σε επιλεκτικές επισημάνσεις σε τομείς, που θεωρεί ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.

Α. Εθνικό σύστημα αγροτικών ασφαλίσεων (άρθρα 1-21)

Το Ν/Σ επιχειρεί να συνδυάσει την επίτευξη του βασικού σκοπού του **ΗΣΙΟΔΟΣ**, που είναι η παροχή ασφαλιστικής προστασίας στον αγρότη, με την παράλληλη επίτευξη άλλων σκοπών, όπως η δημιουργία μηχανισμών ικανών να παρακολουθούν τις εξελίξεις του διεθνούς και ευρωπαϊκού περιβάλλοντος, η επιδίωξη της οικονομικής βιωσιμότητας των φορέων του **ΗΣΙΟΔΟΣ** και η εισαγωγή μεθόδων διαχείρισης κινδύνων στην αγροτική εκμετάλλευση και σχετικής ενημέρωσης και εκπαίδευσης. Έχοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της αγροτικής δραστηριότητας, αλλά και την πολιτική όλων

των άλλων μεσογειακών κρατών-μελών της Ε.Ε.¹, που παράγουν ανταγωνιστικά, προς τα ελληνικά γεωργικά προϊόντα, το Υπουργείο θεωρεί ότι, η παροχή κρατικών οικονομικών ενισχύσεων, αλλά και κρατικής αντασφάλισης στο πλαίσιο του **ΗΣΙΟΔΟΣ**, είναι επιβεβλημένη.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η προσπάθεια ανάπτυξης της ιδιωτικής γεωργοασφαλιστικής αγοράς στην Ελλάδα, η οποία υποτίθεται ότι θα λειτουργεί συμπληρωματικά και όχι ανταγωνιστικά προς τον ΕΛ.Γ.Α. Η λειτουργία της υποτίθεται ότι θα αυξήσει τον αριθμό των διαθέσιμων, στον αγρότη, εργαλείων διαχείρισης αγροτικών κινδύνων και θα βοηθήσει σημαντικά τις δυναμικές γεωργικές επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν τον διαρκώς αυξανόμενο διεθνή ανταγωνισμό.

Στο σκεπτικό αυτό υπάρχουν ορισμένες σκέψεις, που χρειάζονται περισσότερη επεξεργασία.

1. Η σημασία της ασφάλισης είναι μεγάλη τα χρόνια που έρχονται, γιατί αναμένονται:

- Ακραία καιρικά φαινόμενα.
- Σοβαρά προβλήματα με ζωνόσους.
- Κρίσεις διατροφής.
- Μείωση χρήσης χημικών, λόγω νέων καταναλωτικών συνηθειών.
- Χρησιμοποίηση ασφάλισης, ως μέσο ενίσχυσης της αγροτικής παραγωγής, συμβατής με το διεθνές εμπόριο.

2. Ο ΕΛ.Γ.Α. βρίσκεται το τελευταίο διάστημα, σε δεινή οικονομική κατάσταση δεδομένου, κυρίως, ότι:

- Κάλυψε με δανεισμό δεκάδων δις δραχ. τις ανάγκες της τελευταίας 3ετίας, γιατί το κράτος αρνήθηκε να συμμετάσχει στα έξοδά του (αιτία οι περικοπές, λόγω της προσπάθειας σύγκλισης και ένταξης στην Ο.Ν.Ε.).
- Καταργεί σταδιακά με Υπουργική Απόφαση τις εισφορές υπέρ ΕΛ.Γ.Α., από τις κοινοτικές επιδοτήσεις.

3. Παρά τα προβλήματά του, οι παραγωγοί, σε γενικές γραμμές, είναι ευχαριστημένοι από την λειτουργία του ΕΛ.Γ.Α., αν και έχουν εκφραστεί βασικές ενστάσεις, που πρέπει να απανηθούν - επιλυθούν:

- Η καθολικότητα στις εισφορές πρέπει να βρεθεί τρόπος διαφοροποίησης της εισφοράς από προϊόν σε προϊόν και περιοχή σε περιοχή, λαμβάνοντας υπ' όψιν μια περίοδο βάσης, που θα αναπροσαρμόζεται ετησίως.
- Ο ΕΛ.Γ.Α. έχει υψηλό λειτουργικό κόστος (περίπου 10 δις δραχ. το έτος).
- Υπάρχουν θέματα εισφοροδιαφυγής.

4. Δεν υπάρχει κοινή οργάνωση της αγροτικής ασφάλισης στην Ε.Ε., ενώ απ' ότι φαίνεται ούτε άσκηση κάποιας ισχυρής πίεσης από την Ε.Ε., για κάποια άμεση αλλαγή του ισχύοντος συστήματος. Η ελληνική κυβέρνηση πάντως, αν το επιθυμεί, θα μπορούσε να συμπεριλάβει το θέμα, κατά την άσκηση της ελληνικής προεδρίας.

¹ Η Ιταλία, η Γαλλία, η Ισπανία και η Πορτογαλία εφαρμόζουν γεωργοασφαλιστικά προγράμματα επιδοτούμενου ασφαλιστρού, στα οποία η επιδότηση κυμαίνεται από 17% μέχρι 85%. Η Ισπανία και η Πορτογαλία προσφέρουν κρατική αντασφάλιση, ενώ η Γαλλία έχει αναπτύξει περισσότερο τους συνεταιριστικούς αλληλοβοηθητικούς αντασφαλιστικούς μηχανισμούς.

5. Το κανονιστικό, όμως, πλαίσιο της Ε.Ε. δημιουργεί προβλήματα σε επι μέρους θέματα λειτουργίας του ΕΛ.Γ.Α., όπως είναι η διαδικασία είσπραξης της εισφοράς από κοινοτικές επιδοτήσεις.

Β. Αγροτική κατάρτιση - "ΔΗΜΗΤΡΑ" (άρθρο 23)

Όπως είχε τονίσει και στη σχετική Γνώμη της (vo. 44, βλ. Παράρτημα Ι), η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι, "στη χώρα μας το έλλειμμα της πληροφόρησης, της κατάρτισης και της τεχνικής καθοδήγησης των αγροτών είναι ιδιαίτερα μεγάλο" και συνεπώς υπάρχει η ανάγκη ανάλογων και ευρύτατων εκπαιδευτικών πρωτοβουλιών.

Στο πλαίσιο αυτό, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί σημαντικά:

- Την αντιμετώπιση του αποσπασματικού χαρακτήρα των φορέων, που παρέχουν αγροτική κατάρτιση και την προώθηση του προγραμματισμού και του συντονισμού των ενεργειών κατάρτισης σε κεντρικό επίπεδο.
- Τον επανασχεδιασμό της αγροτικής κατάρτισης και την προσαρμογή της, στις ιδιαιτερότητες του αγροτικού πληθυσμού, στον οποίο στοχεύει (π.χ. νέοι, γυναίκες, ηλικιωμένοι).
- Το γεγονός ότι, η αγροτική εκπαίδευση και κατάρτιση οφείλει να διαθέτει έναν ολοκληρωμένο χαρακτήρα και να υποστηρίζεται από αλληλοσυμπληρούμενες δράσεις πληροφόρησης, κατάρτισης, συμβουλευτικής και τεχνικής υποστήριξης.
- Το ότι, οι παραπάνω δράσεις, που συνιστούν μια αναπόσπαστη ενότητα πρέπει να παρέχονται σε αποκεντρωμένη βάση, ώστε να έχει ο κάθε αγρότης άμεση πρόσβαση στην πληροφόρηση, στην κατάρτιση και στη συμβουλευτική.

- Τον σχεδιασμό μεθόδων εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Την ουσιαστική ενίσχυση της συμμετοχής των κοινωνικών φορέων στα σχήματα κατάρτισης, έτσι ώστε αυτά να γίνουν περισσότερο αποτελεσματικά.

Το Ν/Σ επιχειρεί ορισμένες βελτιώσεις στο υφιστάμενο σύστημα, δηλαδή τροποποιήσεις του καθεστώτος, που διέπει το "ΔΗΜΗΤΡΑ", αλλά θα πρέπει να προσεχθούν ορισμένα ζητήματα, που αναλύονται στην επόμενη ενότητα.

Γ. Αγροτική έρευνα - ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. (άρθρο 26)

Πρόσφατα η Ο.Κ.Ε. γνωμοδότησε στο "Πλαίσιο Στόχων Αγροτικής Έρευνας", που εκπόνησε το Υπουργείο Γεωργίας, ευελπιστώντας να εκσυγχρονίσει ένα ζωτικό τομέα, που αφορά άμεσα και καίρια στην αγροτική παραγωγή της χώρας (βλέπε Παράρτημα ΙΙ). Πράγματι, όπως τόνισε η Ο.Κ.Ε., "οι μεταβολές, που σημειώθηκαν τα τελευταία χρόνια στο διεθνές περιβάλλον, σε σχέση με την γεωργία και που σηματοδότησαν μια στροφή σε ένα, όλο και πιο ανταγωνιστικό, πρότυπο καθιστούν επίκαιρη και επιτακτική αυτή την παρέμβαση. Αλλωστε η Ο.Κ.Ε. από καιρού, σε προηγούμενες Γνώμες της, είχε επισημάνει την έλλειψη μιας συνολικής, σύγχρονης και οργανωμένης παρέμβασης σ' αυτό τον κρίσιμο τομέα".

Συνεχίζοντας η Ο.Κ.Ε. επισήμανε ότι, "βέβαια, αγροτική έρευνα υφίσταται στη χώρα μας, όπως υφίστανται και θεσμοθετημένοι φορείς, ικανό ερευνητικό προσωπικό και δυνάμει, τουλάχιστον, οικονομικοί πόροι. Όμως, για να επιτύχει η όλη προσπάθεια απαιτούνται καθαροί και δόκιμοι στόχοι και κριτήρια επιλογής παρεμβάσεων, καθώς και κατάλληλες ενέργειες στην διαδικασία απορρόφησης πρόσθετων πόρων, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι. Το "Πλαίσιο Στόχων Α.Ε." του Υπουργείου προτείνει βα-

σικούς άξονες-δράσεις και λεπτομερειακές παρεμβάσεις κατά εξειδικευμένους τομείς, χωρίς ανάλυση του συστήματος αγροτικής έρευνας στη χώρα μας. Κατά τούτο συνιστά ένα προσχέδιο προσέγγισης του θέματος εύλογο μόν, αλλά υπέρμετρα τεχνικό. Πιθανώς, οι συντάκτες του, θεωρούν αυτονόητα τα ζητήματα οργάνωσης και χρηματοδότησης, ή ακόμα και λυμένα".

Με τις παρατηρήσεις αυτές η Ο.Κ.Ε. υποδείκνυε την ανάγκη των αναγκαίων οργανωτικών μεταβολών στο σύστημα αγροτικής έρευνας, όπως επίσης και την ανάγκη αξιοποίησης διαθέσιμων πόρων προς αυτό το σκοπό. Χρειάζεται, επίσης, να επισημανθεί και εδώ ότι, στη χώρα μας το όποιο σύστημα αγροτικής έρευνας θα πρέπει να συνδέεται με την παραγωγή, δηλαδή με τους χρήστες-πελάτες του, σε όλη τη χώρα, στρέφοντας τους ερευνητές και την έρευ-

να προς την εξυπηρέτηση των αναγκών της αγροτικής παραγωγής, της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων και της διαχείρισης του αγροτικού περιβάλλοντος. Ακόμα, θα πρέπει να υπάρξει σύστημα αξιολόγησης των ερευνητικών πορισμάτων και μετάφρασής τους σε συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Το παρόν Ν/Σ προβαίνει σε μια εκτεταμένη αναδιοργάνωση της οργανωτικής και διοικητικής δομής του ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. Ταυτόχρονα, όμως, παρατηρείται μια ακαμψία ή/και ελλειμματικότητα του Ν/Σ σε ό,τι αφορά ορισμένα ζητήματα μακροπρόθεσμης πολιτικής για την αγροτική έρευνα, σύμφωνα με όσα έχει επισημάνει η Ο.Κ.Ε. στις γνωμοδοτήσεις της.

Για άλλες ρυθμίσεις του Ν/Σ, που η Ο.Κ.Ε. θεωρεί άξιες σχολιασμού, δείτε στην επόμενη ενότητα.

ΙΙΙ. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Α. Εθνικό σύστημα αγροτικών ασφαλίσεων (άρθρα 1-21)

Σχετικά με την μεταβολή του συστήματος αγροτικής ασφάλισης η Ο.Κ.Ε. έχει την εξής άποψη:

Το Ν/Σ προσεγγίζει το θέμα της ασφαλιστικής κάλυψης της γεωργικής παραγωγής και του φυτικού και ζωικού κεφαλαίου με σύγχρονο τρόπο. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η προσπάθεια ανάπτυξης της ιδιωτικής γεωργοασφαλιστικής αγοράς στην Ελλάδα, η οποία θα λειτουργεί συμπληρωματικά και όχι ανταγωνιστικά προς τον ΕΛ.Γ.Α. Η λειτουργία της αποσκοπεί στην αύξηση του αριθμού των διαθέσιμων, στον αγρότη, εργαλείων διαχείρισης αγροτικών κινδύνων και ελπίζεται ότι έτσι θα βοηθήσει σημαντικά τις δυναμικές γεωργικές επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν τον διαρκώς αυξανόμενο διεθνή ανταγωνισμό.

Είναι γεγονός ότι η αποκατάσταση ζημιών οφειλόμενων στην επέλευση φυσικών κινδύνων, που ήταν το βασικό αντικείμενο του ΕΛ.Γ.Α., αντικαθίσταται στο Ν/Σ από την αποκατάσταση ζημιών οφειλόμενων στην επέλευση καταστροφικών φυσικών κινδύνων. Η αλλαγή αυτή μπορεί να αποτελέσει τη βάση τροποποιήσεων του αντικειμένου της ασφάλισης του ΕΛ.Γ.Α. Σύμφωνα, όμως με τις σχετικές διατάξεις του Σ/Ν οι καλύψεις ΕΛ.Γ.Α., που ισχύουν, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου για το **ΗΣΙΟΔΟΣ**, παραμένουν ουσιαστικά ίδιες με αυτές που ισχύουν και σήμερα.

Σε ό,τι αφορά στην ίδρυση του "ΟΑΣΙΣ", κρίνεται θετική η λειτουργία της αντασφάλισης που εισάγει. Οι αρμοδιότητες του Οργανισμού δε, είναι κυρίως γνωμοδοτικού χαρακτήρα και αφορούν σε θέματα συντονισμού των φορέων του **ΗΣΙΟΔΟΣ**, αντα-

σφάλισής τους και οργάνωσης των γεωργικών ασφαλίσεων, που ασκούνται από φορείς ιδιωτικής ασφάλισης και αλληλοασφαλιστικούς φορείς.

Από την άλλη, ο ΕΛ.Γ.Α. πράγματι βρίσκεται το τελευταίο διάστημα σε δεινή οικονομική κατάσταση, όχι μόνο διότι κάλυψε με δανεισμό δεκάδων δις δρχ. τις ανάγκες της τελευταίας 3ετίας, γιατί το κράτος αρνήθηκε να συμμετάσχει στα έξοδά του, αλλά και διότι δεν μπορεί να εισπράξει μετά από παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και αντίστοιχη Υπουργική Απόφαση τις εισφορές υπέρ ΕΛ.Γ.Α. από τις κοινοτικές επιδοτήσεις κάποιων προϊόντων. Τούτο, όμως, ακριβώς συνηγορεί στο ότι, το ισχύον σύστημα έχει περιέλθει σε αδυναμία να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του.

Εν πάσει περιπτώσει, πρέπει να διερευνηθούν οι δυνατότητες μεγαλύτερης κρατικής οικονομικής ενίσχυσης του ΕΛ.Γ.Α. έτσι ώστε ο αγρότης να φέρει ένα μέρος μόνο του σημαντικού κόστους, που συνεπάγεται η υποχρεωτική ασφάλιση της παραγωγής και του κεφαλαίου της γεωργικής εκμετάλλευσης.

Θα πρέπει να τονιστεί εν προκειμένω, ιδιαίτερα, η σημασία του κρατικού συστήματος προστασίας της ασφάλισης της αγροτικής παραγωγής, λόγω των αυξημένων αβεβαιότητων και αναγκών, που αναφέρθηκαν παραπάνω, στο τμήμα της γενικής αξιολόγησης.

Ο ΕΛ.Γ.Α., όπως αναφέρθηκε, δυσκολεύτηκε να ανταποκριθεί στο έργο του. Παρά τα προβλήματά του, όμως παρείχε ένα αίσθημα ασφάλειας στους παραγωγούς.

Όπως, δε ειπώθηκε παραπάνω, άμεση πίεση για εναρμόνιση του ελληνικού συστήματος γεωργικής ασφάλισης, με κάποια υπο-

τιθέμενη ενιαία ευρωπαϊκή πολιτική δεν υφίσταται. Αντίθετα, αν παρατηρήσει κανείς τη διεθνή πρακτική (ακόμα και το σύστημα των Η.Π.Α.), θα εντοπίσει και πρακτικές εθνικών προμοδοτήσεων προς οργανισμούς ανάλογους προς τον ΕΛ.Γ.Α. Κανείς, λοιπόν, δεν αφαιρεί τη δυνατότητα εθνικής υποστηρικτικής στρατηγικής, μέσω των γεωργικών ασφαλίσεων.

Το Ν/Σ εισάγει την επιδότηση της προαιρετικής ασφάλισης των ιδιωτικών εταιρειών. Η Ο.Κ.Ε., όμως προτείνει, ενόψει των ανωτέρω, να επιδιωχθεί χρηματοδότηση της υποχρεωτικής ασφάλισης (ΕΛ.Γ.Α.), και σε ό,τι αφορά στην προαιρετική ασφάλιση να έχει την δυνατότητα ο οργανισμός να συμμετέχει επί ίσοις όροις στην αγορά, μέσω της δυνατότητας σύστασης θυγατρικών οργανισμών (νομικών προσώπων).

Ταυτόχρονα, η εισαγωγή του νέου συστήματος δεν θα πρέπει να οδηγήσει σε υποχρηματοδότηση του ΕΛ.Γ.Α. Θα πρέπει μάλιστα να αντιμετωπισθεί, άμεσα, το χρέος που προήλθε από τον αναγκαστικό δανεισμό.

Τέλος, σε σχέση με τον τρόπο διοίκησης και την εκπροσώπηση των αγροτών στο Δ.Σ., η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι, στην σύνθεση του ΕΛ.Γ.Α. πρέπει να συμμετέχουν εκπρόσωποι των συνεταιριστικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων των αγροτών με αυξημένη συμμετοχή.

Β. Αγροτική κατάρτιση - "ΔΗΜΗΤΡΑ" (άρθρο 23)

- Η πρόταση απομάκρυνσης των εκπροσώπων των αγροτικών συνδικαλιστικών οργανώσεων από τα Δ.Σ. δημιουργεί μια σημαντική παρέκβαση από το ισχύον, στη χώρα μας, σύστημα δημιουργίας συναίνεσης.
- Ο Οργανισμός, κυρίως, λόγω έλλειψης εσόδων λειτούργησε ελάχιστα. Πρέπει

συνεπώς να δοθούν πειστικές απαντήσεις σε προτάσεις τροποποιήσεων, που αφορούν:

1. Την κατάργηση των περιφερειακών παραρτημάτων και της Μόνιμης Εκπαιδευτικής Επιτροπής.
2. Την αναγκαιότητα σύστασης εταιρειών ιδιωτικού δικαίου, από κοινού με φυσικά ή νομικά πρόσωπα.
3. Την αναγκαιότητα ανακατανομής των οργανικών θέσεων, υπέρ ειδικοτήτων αμφίβολης χρησιμότητας, όπως των Μ.Μ.Ε.

Γ. Αγροτική έρευνα - ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. (άρθρο 26)

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι, οι αλλαγές στο ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε. πρέπει να οδηγούν:

1. Στη σύνδεση του Ιδρύματος με τις ανάγκες της αγροτικής οικονομίας, του αγροδιατροφικού τομέα, της ανάπτυξης της υπαίθρου, της επιστημονικής διερεύνησης και τεκμηρίωσης εναλλακτικών πολιτικών, προς τα συναρμόδια Υπουργεία ή τρίτους φορείς.
2. Κυρίαρχο στοιχείο του νέου θεσμικού πλαισίου πρέπει να αποτελέσει η θέσπιση μεθόδων αξιολόγησης και υπολογισμού της αποτελεσματικότητας του Ιδρύματος, για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού τομέα, σε ζητήματα, όπως, βελτίωση αγροτικών εισροών, εισαγωγή νέων μεθόδων καλλιέργειας και εκτροφής, αναβάθμιση της ποιότητας των προϊόντων με βάση τις απαιτήσεις του καταναλωτή και της διεθνοποιημένης αγοράς, βελτίωση των μεθόδων βιομηχανικής επεξεργασίας, τυποποίησης, συσκευασίας και διάθεσης των προϊόντων.
3. Στην αξιοκρατική αξιοποίηση του ερευνητικού δυναμικού του Ιδρύματος.

4. Η σύνθεση του Δ.Σ. πρέπει να έχει ισχυρή συμμετοχή των κοινωνικών φορέων, όπως εκφράστηκε στη Γνώμη της, η Ο.Κ.Ε. για την αγροτική έρευνα.

Δ. Άλλες ρυθμίσεις

Άρθρο 24

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι, πρέπει να δοθεί μια απάντηση, γιατί δεν λειτούργησε ποτέ ο Ο.ΠΙ.ΛΟΓ. και καταργήθηκε.

- Σε ό,τι αφορά στην ΑΓΡΟΓΗ Α.Ε. πρέπει να απαντηθούν ερωτήματα:

1. Πως θα λειτουργήσει ένας τέτοιος φορέας χωρίς γραφεία και χωρίς ειδικευμένα στελέχη σε όλη την χώρα;
2. Τι προβλήματα και γραφειοκρατικές διαδικασίες θα δημιουργηθούν στον αγρότη, που θέλει να αγοράσει ή να πουλήσει γη;
3. Για πόσο χρονικό διάστημα και με ποια κριτήρια και διαδικασίες θα αποφασίζει, αν αγοράσει κάποια έκταση γης;

Γενικότερα, η Ο.Κ.Ε. επισημαίνει ότι, η πολιτική γης, στη χώρα μας, αποτελεί ένα κρίσιμο ζήτημα. Η γη είναι και πρέπει να θεωρείται σπάνιος πόρος, η δε επίλυση του θέματος απαιτεί ριζικές τομές. Εκκρεμούν, για παράδειγμα, η δημιουργία τράπεζας γής και ένα σωστό και αξιοκρατικό σύστημα όρων χρήσης και μεταβίβασης γης, κάτι στο οποίο θα μπορούσε να συνεισφέρει η ολοκλήρωση της κατάρτισης εθνικού κτηματολογίου και η ολοκλήρωση της δημιουργίας μητρώου αγροτών.

Άρθρο 25

Σχετικά με την παραχώρηση αλσών, κ.λπ. σε Ο.Τ.Α. από το Υπουργείο Γεωργίας, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί θετική τη διάταξη, επισημαίνοντας, όμως ότι, οι όροι της παρα-

χώρησης θα πρέπει να διασφαλίζουν τους πόρους των δαπανών, την πρόσληψη του αναγκαίου προσωπικού, κ.λπ., ώστε να είναι λειτουργική η παραχώρηση.

Άρθρο 28

Σχετικά με τις ρυθμίσεις αυτού του άρθρου τίθενται τα εξής ερωτήματα:

1. Με ποιο κριτήριο ο Νομάρχης θα αποφασίζει την ένταξη ή την διαγραφή κάποιου από την Πρόωρη Συνταξιοδότηση;

Η Ο.Κ.Ε. προτείνει η σχετική απόφαση να λαμβάνεται από επιτροπή με συμμετοχή των αγροτικών φορέων.

2. Γιατί η Α.Τ.Ε. δεν περιορίζεται απλά στις πληρωμές και αναλαμβάνει ευρύτερες αρμοδιότητες;

Άρθρο 30

Εδώ τίθεται, εν αμφιβόλω, η δυνατότητα του Υπουργού να παρακάμπτει τις υφιστάμενες διαδικασίες και να χορηγεί ενισχύσεις για επενδύσεις.

Επίσης, σε σχέση με τη ρύθμιση της παραγράφου 4 η Ο.Κ.Ε. προτείνει στους ενδιαμέσους φορείς να συμπεριλαμβάνονται οι συλλογικές οργανώσεις του αγροτικού τομέα, ώστε να διευκολύνεται η αποτελεσματικότερη ενημέρωση του τελικού αποδέκτη, δεδομένου ότι ο ενδιαμέσος φορέας, που προτείνεται δραστηριοποιείται και προέρχεται από τον κλάδο, για τον οποίο προορίζονται οι ενισχύσεις των δράσεων του Κ.Π.Σ.

Άρθρο 33

Εν προκειμένω τα ερωτήματα που ανακύπτουν εντοπίζονται αφενός στις ανάγκες, που θα καλύπτει η σύσταση εταιρειών του Υπουργείου με άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα και αφετέρου στην σκοπιμότητα της πρότασης να μην ισχύσουν

οι δεσμεύσεις του Νόμου, περί ονομαστικοποίησης των μετοχών και απαγόρευσης συμμετοχής σε κρατικές προμήθειες, όσων θα συμμετάσχουν στην δημιουργία του τηλεοπτικού σταθμού με το Υπουργείο Γεωργίας.

Άρθρο 34

Σε αυτό το άρθρο δημιουργείται η εύλογη απορία, γιατί εξαιρούνται από την Σύμβαση Αλιευτικού Κώδικα οι αλιευτικές οργανώσεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.
Καθηγητής **ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΙΝΤΗΣ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ (ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε. Νο. 44)

Η παροχή αρχικής, αλλά κυρίως συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται γενικά από μια αποσπασματικότητα των δράσεων, που δεν εντάσσονται σε ένα γενικό εθνικό προγραμματισμό και από την ιδιαίτερη βαρύτητα, που αποδίδεται στο διαχειριστικό σκέλος των προγραμμάτων σε βάρος του εκπαιδευτικού.

Η επαγγελματική κατάρτιση απευθύνεται σε ομάδες, οι ανάγκες των οποίων, όπως είναι φυσικό αναγνωρίζονται συλλογικά. Η απάντηση, ιδιαίτερα στον τομέα της γεωργίας, δεν μπορεί να είναι συλλογική, αλλά ατομική, πράγμα που είναι δυνατόν σήμερα, με τη βοήθεια των νέων τεχνολογιών, που θα επέτρεπαν στους παραγωγούς να λαμβάνουν την εκπαίδευση που επιθυμούν και χρειάζονται τη στιγμή που την θέλουν (εξατομικευμένη εκπαίδευση μέσω δικτύων, εξ' αποστάσεως εκπαίδευση, κ.λπ.). Μία τέτοια διαδικασία θα απαντούσε και στο πρόβλημα της απόστασης της κατοικίας του αγρότη από τον τόπο υλοποίησης του προγράμματος κατάρτισης.

Οι εκπαιδεύσεις, που προσφέρει το δημόσιο και αποτελούν τον κύριο όγκο των παρεχομένων καταρτίσεων, χαρακτηρίζονται από μια σχετική δυσκαμψία, που θα μπορούσε να αμβλυνθεί μέσα από ένα σύστημα συντονισμού με τις ανάγκες:

- α.** της παραγωγής,
- β.** της αγοράς εργασίας και
- γ.** της απασχόλησης,

στο οποίο μπορούν και πρέπει να συμβάλλουν οι οργανώσεις των παραγωγών. Αυτό μπορεί και πρέπει να γίνει με την προώθηση ενιαίας στρατηγικής, κατά τομέα παραγωγής (και στην δική μας περίπτωση του

πρωτογενούς) με ιδιαίτερη μέριμνα για τους αυτοαπασχολούμενους.

Εργαλείο για την προώθηση αυτής της στρατηγικής είναι η διασφάλιση της διαδικασίας αμφίδρομης πληροφόρησης, ανατροφοδότησης, αξιολόγησης και υποβολής προτάσεων μέσω της συμμετοχής των κοινωνικών φορέων.

Θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι, οι αγρότες, όπως και άλλες κατηγορίες εργαζομένων, θα πρέπει να διαθέτουν εκτός από τις τεχνικές δεξιότητες και ικανότητες προσαρμογής, συνεργασίας, επικοινωνίας, ανάλυσης, αυτομάθησης και αυτοαξιολόγησης.

Η σημασία της απόκτησης και χρήσης συγκεκριμένων δεξιοτήτων εξαρτάται κάθε φορά από τις εξελίξεις της παραγωγικής διαδικασίας και τις απαιτήσεις της αγοράς. Έτσι τα συστήματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης καλούνται να προσαρμοστούν προς αυτές τις κατευθύνσεις, παρέχοντας ευρύτερες και βασικές επαγγελματικές γνώσεις και ικανότητες, που συμπληρώνουν τη μετάδοση συγκεκριμένων και πολύ εξειδικευμένων πληροφοριών, γνώσεων και δεξιοτήτων.

Σ' αυτό το πλαίσιο τα παραδοσιακά δομημένα συστήματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, τα οποία ήταν προσανατολισμένα στην παροχή εφάπαξ γνώσεων και δεξιοτήτων, αδυνατούν να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις ανάπτυξης γενικών ικανοτήτων μάθησης, εποπτείας και αυτοαξιολόγησης. Πρέπει, δηλαδή, να μεταβούμε από την τυπική στατική μαθησιακή διαδικασία σε μια δυναμική διαδικασία. Σε αυτήν τη διαδικασία οι ρόλοι και οι σχέσεις εκπαιδευτή-εκπαιδευόμενου/θεωρίας, πρακτικής και εκπαίδευσης/παραγωγής διαχέονται σε πολλά επίπεδα αλληλεπίδρασης και προσαρμογής στις σύγχρο-

νες απαιτήσεις απόκτησης ικανοτήτων επικοινωνίας, συνεργασίας, συντονισμού και αυτομάθησης.

Ο αγροτικός τομέας χαρακτηρίζεται, και από όσα προαναφέρθηκαν, από προφανείς ιδιομορφίες, που έχουν σχέση τόσο με την χωρική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του, όσο και με το μέσο "προφίλ" του απασχολούμενου σ' αυτόν.

Οι δράσεις αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, που αναλαμβάνονται από φορείς, όπως το Υπουργείο Παιδείας και ο Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α. "ΔΗΜΗΤΡΑ" είναι χρήσιμες και σε γενικά πλαίσια ανταποκρίνονται στο στόχο τους, την εκπαίδευση όσων ενδιαφέρονται να ασκήσουν επαγγέλματα του πρωτογενούς τομέα. Ο κύριος όγκος, όμως, των ασχολούμενων με την πρωτογενή παραγωγή (γεωργών, κτηνοτρόφων, αλιέων και δασεργατών) δεν καλύπτεται αρκούντως και συνεχίζει, εν πολλοίς, να ασκεί το επάγγελμά του με τον τρόπο που το έμαθε από τον προκάτοχό του, στην γεωργική εκμετάλλευση και στην καλύτερη περίπτωση έχοντας

βοηθηθεί σε κάποια στιγμή της επαγγελματικής του ζωής από κάποια εκπαίδευση, ενώ πρόβλημα δημιουργεί και η πρόσβαση των μεγαλύτερων σε ηλικία, αλλά ενεργών αγροτών/-τισσών στην αγροτική εκπαίδευση.

Ο χωρικός κατακερματισμός των αγροτικών δραστηριοτήτων δημιουργεί μια πρώτη ανάγκη, αυτή της υποδοχής της πληροφόρησης σε απομακρυσμένες και αραιοκατοικημένες περιοχές.

Οι υφιστάμενες δομές συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης τόσο του Υπουργείου Γεωργίας (πολλές από τις οποίες έχουν σήμερα "περάσει" στην αρμοδιότητα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης), όσο και οι πιστοποιημένες από το ΕΚΕΠΙΣ δεν μπορούν να ανταποκριθούν σε αυτό το έργο, αν δεν αποκτήσουν μια ευελιξία που θα τους επιτρέψει να φθάσουν όσο το δυνατόν πιο κοντά στον αγρότη. Σήμερα αποτελεί πανευρωπαϊκή εμπειρία ότι "για να βρεθούμε με τον αγρότη πρέπει να φθάσουμε εμείς κοντά του".

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ (ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε. Νο. 52)

1. Οποιαδήποτε προσπάθεια προσδιορισμού των στόχων της αγροτικής έρευνας, προϋποθέτει την προηγούμενη κατανόηση και επεξεργασία των νέων επιλογών και κατευθύνσεων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Κ.Α.Π.) της Ε.Ε. και την ανάλογη προσαρμογή της ελληνικής Γεωργίας. Οι σαφείς μεταβολές και αναπροσαρμογές της Κ.Α.Π., που οριοθετούν την μετακίνηση των αρχών της, από τη διασφάλιση του εγγυημένου αγροτικού εισοδήματος, μέσω της σταθερότητας των τιμών των αγροτικών προϊόντων, στην πειθάρχηση στους νόμους της αγοράς, σηματοδοτούν την ανάγκη ανάλογων επιλογών και της αγροτικής έρευνας. Οι επιλογές αυτές δεν σημαίνουν, κατ' ανάγκην, μειωμένο κόστος του παραγόμενου αγροτικού προϊόντος, αλλά μπορεί να σημαίνουν βελτιωμένη ειδική ποιότητά του.

2. Ειδικότερο αντικείμενο εξέτασης και μελέτης για την αγροτική έρευνα πρέπει να αποτελέσει η εξελισσόμενη σχέση του κόστους παραγωγής και διάθεσης και συνεπώς και των τιμών που καταβάλλει ο καταναλωτής, με τη συνεχώς διευρυνόμενη, αξίωση βελτίωσης της ποιότητας των αγροτικών προϊόντων. Η αναγκαιότητα της μελέτης αυτής καθίσταται σαφέστερη αν συνεκτιμηθεί η διαπίστωση ότι, η ταυτόχρονη μείωση του κόστους και των τιμών με τη βελτίωση της ποιότητας δεν είναι πάντοτε εφικτή. Αντιθέτως, τα πρόσθετα κόστη, που συνεπάγεται η βελτίωση της ποιότητας για συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων (Π.Ο.Π., οικολογικά), αλλά και η προσαρμογή στις απαιτήσεις της ασφαλούς διατροφής και των αναγκιών συναφών πιστοποιήσεων, ενδέχεται να οδηγούν σε αυξημένο κόστος των συγκεκριμένων αγροτικών προϊόντων.

3. Η Ο.Κ.Ε. έχει την άποψη ότι, η αγροτική έρευνα στην Ελλάδα παρουσιάζει σαφή υστέρηση τόσο σε αριθμό προγραμμάτων και πρωτοβουλιών, όσο και σε απορροφούμενα κεφάλαια. Η υστέρηση αυτή οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στην παρατηρούμενη αδυναμία εκτίμησης των σοβαρών πλεονεκτημάτων, που μπορεί να παράσχει στην ανταγωνιστικότητα του γεωργικού τομέα η έγκαιρη επισήμανση της ορθολογικής λειτουργίας του και η σύνδεση και προσανατολισμός της λειτουργίας αυτής με τις ανάγκες των αγορών και την εξ' αυτών ζήτηση αγροτικών προϊόντων.

Η προηγούμενη διαπίστωση επιβάλλει την άμεση ανάληψη μίας προσπάθειας εμβολιασμού των παραγωγών και διακινητών της αγροτικής παραγωγής με τις αρχές και τους γενικότερους και ειδικότερους στόχους της αγροτικής έρευνας, ώστε να δημιουργηθεί και να διαχυθεί η ανάλογη "κουλτούρα" στον αγροτικό τομέα. Η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι θα αποτελέσει ανεπίτρεπτη παράλειψη η μη αξιοποίηση των ευκαιριών, που παρέχονται από το Γ' Κ.Π.Σ. για την αναβάθμιση του ρόλου και την προσέγγιση των δυνατοτήτων της αγροτικής έρευνας στην Ελλάδα.

4. Έργο της αγροτικής έρευνας, επίσης, αποτελεί ο προσδιορισμός των ειδικότερων στοιχείων της ποιότητας, κατά κατηγορία των αγροτικών προϊόντων στη βάση της διάκρισης τριών επιπέδων ποιότητας, δηλαδή:

- του επιπέδου της στοιχειώδους ποιότητας,
- του επιπέδου της αποδεκτής ποιότητας και
- του επιπέδου της ειδικής ποιότητας*.

* Η στοιχειώδης ποιότητα συνιστά το πρώτο επίπεδο προσέγγισης και αναφέρεται στον καθορισμό, τη θέσπιση και τη διατήρηση στοιχειωδών επιπέδων ασφάλειας, υγείας και πληροφόρησης, για το σύνολο, χωρίς εξαιρέσεις και διαφοροποιήσεις, των αγροτικών προϊόντων. Η αποδεκτή ποιότητα συνιστά ένα δεύτερο επίπεδο προσέγγισης, που έπεται εκείνου του καθορισμού, της θέσπισης και της διατήρησης της στοιχειώδους ποιότητας και αναφέρεται στις προσαρμογές του συγκεκριμένου προϊόντος στις απαιτήσεις της ζήτησης μίας δεδομένης αγοράς (εν προκειμένω της ελληνικής ή της ενιαίας ευρωπαϊκής ή της διεθνούς) και η ειδική ποιότητα συνιστά ένα τρίτο επίπεδο προσέγγισης, που έπεται των δύο προηγούμενων και αναφέρεται σε συγκεκριμένα μόνο αγροτικά προϊόντα (Π.Ο.Π., οικολογικά), για τα οποία κρίνεται ότι, η έμφαση πρέπει να εστιασθεί στα ειδικότερα χαρακτηριστικά τους, είτε αυτά αναφέρονται στις τοπικές ιδιαιτερότητες (π.χ. μαστίχα Χίου, γλυκά Ζακύνθου), είτε στις εξατομικευμένες μεθόδους παραγωγής (π.χ. οικολογικά προϊόντα).

Με βάση τις πιο πάνω διακρίσεις και τα αντίστοιχα επίπεδα ποιότητας, η αγροτική έρευνα οφείλει να προσδιορίσει τις συναφώς ανακλύπτουσες επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα των ελληνικών αγροτικών προϊόντων. Πράγματι:

- Η προτεραιότητα στη θέσπιση των στοιχειωδών εγγυήσεων του συνόλου των αγροτικών προϊόντων, που στοχεύει, κυρίως, στην προστασία της υγείας των καταναλωτών, παρέχει σαφές πεδίο κρατικής παρέμβασης για την εξαναγκαστική θέσπιση των αναγκαίων όρων και προδιαγραφών και την χωρίς οποιαδήποτε δυνατότητα παρέκκλισης, υποχρέωση αντίστοιχης πειθάρχησης των παραγωγών, αλλά και αποτελεί βασικό προαπαιτούμενο της δυνατότητας διάθεσης των αγροτικών προϊόντων σε μια εντόνως ανταγωνιστική αγορά.
- Η αποδεκτή, αντιθέτως, ποιότητα συνιστά απόρροια και αποτέλεσμα των δυνατοτήτων ανταγωνιστικής παρέμβασης των παραγόντων και των δυνάμεων της αγοράς, με στόχο την προσθήκη, χωρίς να θίγονται οι στοιχειώδεις εγγυήσεις ασφάλειας, υγείας και πληροφόρησης, ειδικότερων ποιοτικών ιδιοτήτων στο συγκεκριμένο αγροτικό προϊόν, ώστε αυτό να υπερισχύσει άλλων ομοίων του και να προτιμηθεί από τους καταναλωτές. Είναι σαφές, συνεπώς ότι, η αποδεκτή ποιότητα λειτουργεί μέσα στα πλαίσια αύξησης της ανταγωνιστικότητας συγκεκριμένων αγροτικών προϊόντων και μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο διαπραγματεύσεων μεταξύ των παραγόντων του εμπορίου και της διάθεσης των προϊόντων αυτών. Η δυνατότητα, επομένως, κρατικής παρέμβασης στην αποδεκτή ποιότητα εμφανίζεται ως αδύνατη και πάντως λίαν περιορισμένη.
- Η επιλογή της ειδικής ποιότητας "μπορεί να προκύψει από μια στρατηγική διαφοροποίησης της συγκεκριμένης επιχείρησης ενώπιον του ανταγωνισμού, ειδικότερα στην περίπτωση του γεωργικού τομέα, όπου ο κατακερματισμός της παραγωγής προκαλεί υψηλές δαπάνες συναλλαγής συνδεδεμένες με τη διαφοροποίηση των προϊόντων. Έτσι, σε περιπτώσεις, όπως είναι τα προϊόντα με ειδική μέθοδο παραγωγής ή ονομασίες προέλευσης (Π.Ο.Π., προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης) ή πιο πρόσφατα,

τα "βιολογικά προϊόντα", συνηθίζεται κάποιο επίπεδο δημόσιας ενίσχυσης για την οργάνωση και την κατάρτιση των παραγωγών. Η ενίσχυση αυτή μπορεί να είναι προσωρινή, μέχρις ότου η αγορά τελικά παράσχει πλήρη αμοιβή στους παραγωγούς, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών συναλλαγής. Ωστόσο, η συνέχισή της αποτελεί λογική επιλογή στις περιπτώσεις, όπου υφίσταται αδιαμφισβήτητη σχέση ανάμεσα στο συγκεκριμένο προϊόν και τη διατήρηση υψηλών επιπέδων περιβαλλοντικής ποιότητας ή προστασίας της γενετικής κληρονομιάς, που συνδέεται με τις παραδοσιακές ποικιλίες και τις αυτόχθονες φυλές (δημόσιο αγαθό που επομένως, δεν πληρώνεται, κατ' αρχήν από την αγορά), (βλ. Συμβούλιο της Ε.Ε., SN 2476, 17.4.2000 (04.05) OR.pt).

5. Εξάλλου, η αυξανόμενη δυσπιστία των καταναλωτών για την τήρηση των θεσπισμένων εγγυήσεων της στοιχειώδους ποιότητας, αλλά και των ιδιαιτεροτήτων της ειδικής ποιότητας επιβάλλουν την κατάσταση, θέσπιση και αποτελεσματική λειτουργία, ειδικότερων μηχανισμών και συστημάτων ελέγχου, τυποποίησης και πιστοποίησης ότι, οι πραγματικές στοιχειώδεις ή/και ειδικές ιδιότητες του συγκεκριμένου αγροτικού προϊόντος ανταποκρίνονται και συναντούν τις αντίστοιχες θεσπισμένες ή αναμενόμενες ιδιότητές του. Ειδικότερα:

6. Η αγροτική έρευνα οφείλει να προσεγγίσει "τα πρότυπα που πιστοποιούν τη συμβατότητα πρακτικών και μεθόδων κατασκευής, παραγωγής και μεταποίησης από την εκμετάλλευση (αγρός ή ζώα) μέχρι τον καταναλωτή". Ειδικότερα, "ένα πρόγραμμα προώθησης της ποιότητας που βασίζεται στη δυνατότητα προσδιορισμού της προέλευσης των προϊόντων διατροφής πρέπει να προβλέπει την οργάνωση και την κατάρτιση των παραγωγών, την εισαγωγή επισήμων συμβατικών σχέσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων, την εκπόνηση τεχνικών φακέλων που θα χρησιμεύουν ως αναφορά για τους παραγωγούς, τον ποιοτικό έλεγχο από εγκεκριμένο οργανισμό πιστοποίησης και, τέλος, την ενημέρωση των καταναλωτών" (βλ. Συμβούλιο της Ε.Ε., SN 2476/00, 17.4.2000 (04.05), OR.pt). Εξάλλου, η αυξανόμενη δυσπιστία των καταναλωτών για την τήρηση των θεσπισμένων εγγυήσεων της στοιχειώδους ποιότητας, αλλά και των ιδιαιτεροτήτων της ειδικής ποιότητας, επιβάλλουν την κατάσταση, θέσπιση και αποτελεσματική λειτουργία

ειδικότερων μηχανισμών και συστημάτων ελέγχου, τυποποίησης και πιστοποίησης ότι, οι πραγματικές, στοιχειώδεις ή/και ειδικές, ιδιότητες του συγκεκριμένου αγροτικού προϊόντος ανταποκρίνονται και συναντούν τις αντίστοιχες θεσπισμένες η αναμενόμενες ιδιότητές του. Ειδικότερα:

- Η αγροτική έρευνα οφείλει να προσεγγίσει "τα πρότυπα που πιστοποιούν τη συμβατότητα πρακτικών και μεθόδων κατασκευής, παραγωγής και μεταποίησης από την εκμετάλλευση (αγρός η ζώα) μέχρι τον καταναλωτή". Ειδικότερα, "ένα πρόγραμμα προώθησης της ποιότητας που βασίζεται στη δυνατότητα προσδιορισμού της προέλευσης των προϊόντων διατροφής πρέπει να προβλέπει την οργάνωση και την κατάρτιση των παραγωγών, την εισαγωγή επισήμων συμβατικών σχέσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων, την εκπόνηση τεχνικών φακέλων που θα χρησιμεύουν ως αναφορά για τους παραγωγούς, τον ποιοτικό έλεγχο από εγκεκριμένο οργανισμό πιστοποίησης και, τέλος, την ενημέρωση των καταναλωτών" (βλ. Συμβούλιο της Ε.Ε., SN 2476/00, 17.4.2000 (04.05), OR.pt).
- Η αγροτική έρευνα, οφείλει, επίσης, να προσεγγίσει και τα συστήματα και τους μηχανισμούς ελέγχου, τυποποίησης και πιστοποίησης και της ειδικής ποιότητας, που δεν πρέπει να συγχέονται με την τυποποίηση των στοιχειωδών επιπέδων ασφάλειας, υγείας και πληροφόρησης. Κατά κανόνα τα συστήματα ελέγχου, τυποποίησης και πιστοποίησης των στοιχειωδών εγγυήσεων και τα συστήματα ελέγχου και πιστοποίησης των ειδικών ποιοτικών χαρακτηριστικών αλληλοσυμπληρώνονται, χωρίς, όμως, να λείπουν, έστω και κατ' εξαίρεση, περιπτώσεις, όπου διαπιστώνεται η ύπαρξη προβλημάτων σύγκρουσης, ανάμεσα στην ανάγκη καθορισμού των στοιχειωδών εγγυήσεων και στην ανάγκη διατήρησης των ποιοτικών ιδιοτήτων συγκεκριμένων προϊόντων. (Ως παράδειγμα της πιθανολογούμενης αυτής σύγκρουσης αναφέρεται η παραγωγή τυριών από γνπό γάλα με την επισήμανση ότι: "στις περιπτώσεις αυτές η απόφαση τυποποίησης σε κοινοτικό επίπεδο για ορισμένα χαρακτηριστικά του προϊόντος ή της πρώτης ύλης μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις για την αγροτική ανάπτυξη, την προστασία του τοπίου και τη δυνατότητα να ικανοποιηθούν απαιτήσεις, που

όντως διαφέρουν", (βλ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ της Ε.Ε., SN 2476/00, 17.4.2000 (04.05), OR.pt).

7. Συναφές θέμα αποτελεί και το θέμα της επάρκειας στη λειτουργία ενός αντίστοιχου Οργανισμού (Φορέα) Ελέγχου, Τυποποίησης και Πιστοποίησης για προϊόντα του αγροτικού τομέα στη χώρα μας. Με δεδομένο ότι, η έννοια και η λειτουργία της πιστοποίησης μεταθέτει την ευθύνη πολλών διαδικασιών ελέγχου της ύπαρξης ή όχι των στοιχειωδών εγγυήσεων ή των ποιοτικών ιδιοτήτων συγκεκριμένων προϊόντων, σε ένα ειδικό για τους ελέγχους αυτούς Φορέα, ανακύπτει, προφανώς, το ερώτημα "ποια εχέγγυα πληρότητας και αξιοπιστίας κρίνονται αναγκαία για την αποτελεσματική λειτουργία του Φορέα αυτού"; Η απάντηση στο ερώτημα αυτό, πρέπει να αναμένεται από τη σωστή λειτουργία της αγροτικής έρευνας στην Ελλάδα.

8. Η Ο.Κ.Ε. έχει, ήδη επισημάνει, με την ευκαιρία παλαιότερης γνωμοδότησής της (βλ. ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε. με αριθμ. 45 : "Παγκοσμιοποίηση του εμπορίου στο πλαίσιο του Π.Ο.Ε.", Οκτώβριος 2000) ότι, σε σχέση με την παγκοσμιοποίηση "θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα της γεωργίας και στις ιδιαιτερότητές της". Η Ο.Κ.Ε. αιτιολογεί την άποψή της αυτή ως εξής: "Μεγάλες ζώνες των αναπτυσσόμενων κρατών και ακόμη περισσότερο των αναπτυσσόμενων κρατών στηρίζονται οικονομικά και κοινωνικά σε πολύ μεγάλο βαθμό στον αγροτικό τομέα. Στην πορεία προς την παγκοσμιοποίηση, θα πρέπει να υπάρξει ειδική μέριμνα για τη διασφάλιση της διαρκούς ανάπτυξης του γεωργικού τομέα των χωρών αυτών και τη διευκόλυνση των αγροτικών τους συναλλαγών. Η διατήρηση των πληθυσμών στις περιοχές τους, αλλά και η διατήρηση του περιβάλλοντος συνδέεται στενά με την υγιή ανάπτυξη της αγροτικής δραστηριότητας. Αυτός ο πολυλειτουργικός χαρακτήρας της γεωργίας πρέπει να διαφυλαχθεί σε παγκόσμιο επίπεδο, ενώ οι όροι άσκησης της θα πρέπει να επιτρέψουν τη διαρκή και συνολική της ανάπτυξη. Η περαιτέρω ανάπτυξη του εμπορίου των αγροτικών προϊόντων πρέπει να μη θέσει σε κίνδυνο τη υγιεινή και ασφάλεια της διατροφής".

9. Οι πιο πάνω διαπιστώσεις της Ο.Κ.Ε. υποδεικνύουν και τις γενικές κατευθύνσεις, που οφείλει να ακολουθήσει η αγροτική έρευνα στη χώρα μας. Ειδικότερα:

- Η ειδική μέριμνα για τη διασφάλιση της διαρκούς ανάπτυξης του γεωργικού τομέα.
- Η διευκόλυνση των γεωργικών συναλλαγών.
- Η διατήρηση των αγροτικών πληθυσμών στις περιοχές τους.
- Η διατήρηση του περιβάλλοντος.
- Η διαφύλαξη των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας της διατροφής, συγκροτούν τον πολυλειτουργικό χαρακτήρα της γεωργίας, που συναποτελείται από οικονομικά και κοινωνικά στοιχεία και που πρέπει να διαφυλαχθεί. Συνεπώς, η αγροτική έρευνα οφείλει να κινηθεί μέσα στα πλαίσια αυτά, που οριοθετεί η φύση και η λειτουργία της γεωργίας.

10. Η Ο.Κ.Ε. εκφράζει την άποψη ότι, η διασφάλιση του πολυλειτουργικού χαρακτήρα της γεωργίας μπορεί να ενισχυθεί, σοβαρώς, με την ανάπτυξη ενός ευρύτερου πεδίου αναλύσεων της αγροτικής έρευνας. Στο πεδίο αυτό θα εξετάζεται:

- Η ένταξη της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας μέσα στο πλαίσιο ευρύτερης ανάπτυξης της υπαίθρου.
- Η ένταξη της προστασίας του περιβάλλοντος, μέσα στο πλαίσιο της βελτίωσης της παραγωγικότητας της γεωργίας.
- Η αξιοποίηση της τοπικής ποιοτικής παραγωγής των ορεινών και νησιωτικών περιοχών της χώρας, για την ευρύτερη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των περιοχών αυτών. Η ιδιαίτερη σημασία για την Ελλάδα της ανάπτυξης των ορεινών και νησιωτικών περιοχών, συνδυάζεται με τη διαπίστωση ότι, οι περιοχές αυτές παράγουν ειδικά αγροτικά προϊόντα, για τα οποία, ως κυρίαρχο στοιχείο της προτίμησής τους από τις διεθνείς και την ενιαία εσωτερική ευρωπαϊκή αγορά, δεν εμφανίζεται το κόστος παραγωγής και η τιμή διάθεσής τους, αλλά τα ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά και οι μη βιομηχανοποιημένες μέθοδοι παραγωγής τους. Ενα-

πόκειται, συνεπώς, στην αγροτική έρευνα να αξιοποιήσει την παραγωγή και διάθεση των τοπικών αυτών προϊόντων (Π.Ο.Π. και προϊόντα παραγόμενα με ειδικές μη βιομηχανοποιημένες μεθόδους παραγωγής), με τις ανάγκες της ευρύτερης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των ορεινών και νησιωτικών περιοχών της χώρας.

11. Η στροφή των επιλογών της νέας Κ.Α.Π. στα λεγόμενα "βιολογικά" προϊόντα παρέχει ανάλογες δυνατότητες επιλογών και για την ελληνική γεωργία. Η εφαρμοσμένη αγροτική έρευνα μπορεί να ενισχύσει την τάση αυτή, υποδεικνύοντας περιοχές και προϊόντα, που θα μπορούσαν να υπαχθούν στις διαδικασίες και να τύχουν των πλεονεκτημάτων των ειδικών αυτών επιλογών της Ε.Ε.

12. Η ανάπτυξη της αγροτικής έρευνας δεν είναι σκόπιμο να περιορισθεί στις διαδικασίες και τις μεθόδους της γεωργικής παραγωγής και να αγνοήσει τις δυνατότητες και διαδικασίες εμπορίας των αγροτικών προϊόντων. Με δεδομένο ότι επιβάλλεται η συνεργασία και η παράλληλη λειτουργία της αγροτικής παραγωγής και της εμπορίας των αγροτικών προϊόντων, ανακύπτει το ερώτημα της δυνατότητας της αγροτικής έρευνας να συμβάλει στην προώθηση αυτής της σύνθετης λειτουργίας.

Συναφές είναι και το συμπέρασμα του Ε.Π. "Ανταγωνιστικότητα" ότι, η εμπορική αξιοποίηση της έρευνας και τεχνολογίας θα μπορούσε να δώσει την ευκαιρία δημιουργίας επιχειρήσεων "ταχείας ανάπτυξης", με συνέπειες την αύξηση της απασχόλησης και την ανάπτυξη της "νέας οικονομίας" σε επιχειρησιακό επίπεδο. Μολονότι, το συμπέρασμα αυτό του Ε.Π. "Ανταγωνιστικότητα" δεν αναφέρεται, ευθέως, σε επιχειρήσεις γεωργικού χαρακτήρα, η ισχύς του παραμένει πλήρης και για τις επιχειρήσεις αυτές.

Στο πλαίσιο, εξάλλου, της σύνδεσης της γεωργικής παραγωγής με την εμπορία των γεωργικών προϊόντων, η αγροτική έρευνα θα μπορούσε να διασφαλίσει το συντονισμό της ομαλής λειτουργίας των πολυάριθμων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, με στόχο τη διασφάλιση των όρων αυξημένου ανταγωνισμού μεταξύ τους.

Στην Ολομέλεια της 10^{ης} Ιουλίου 2001 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ανδρέας Κιντής
Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Α΄ ΟΜΑΔΑ

Μπελαντάκης Ζαχαρίας
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Αβραμίδη Νικολάου
Μέλους Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ρερρές Κυριάκος
Γενικός Διευθυντής
Πανελληνίας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων
σε αναπλήρωση του
Βασιλικού Ευστρατίου
Γενικού Γραμματέα Π.Ο.Ξ.

Κεφάλας Χαράλαμπος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Κυριαζής Δημήτριος
πρώην Πρόεδρος Σ.Ε.Β.

Μαστρογιάννης Αναστάσιος
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Μότσος Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Ρίζος Θωμάς
Πρόεδρος Δ.Σ. Σ.Α.Τ.Ε.

Σκορίνης Νικόλαος
Α' Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Τσατήρης Γεώργιος
Νομικός Σύμβουλος Ένωσης
Ελληνικών Τραπεζών

Χασιώτης Νικόλαος
Εκπρόσωπος Ένωσης
Ελλήνων Εφοπλιστών

Β΄ ΟΜΑΔΑ

Αυγητίδης Ελευθέριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Βουλγαράκης Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Σπανού Δέσποινα
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
σε αναπλήρωση του
Βρεττάκου Ηλία
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Γκούβερη Ρέα
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κόλλιας Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Κωνσταντινίδης Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λαιμός Στέφανος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Μίχας Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Παπαντωνίου Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Πολίτης Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Παυλιδάκης Γεώργιος
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Πολυζωγόπουλου Χρήστου
Προέδρου Γ.Σ.Ε.Ε.

Σκαρμούτσος Διονύσιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Γ΄ ΟΜΑΔΑ

Αλεξόπουλος Παναγιώτης
Πρόεδρος Οικονομικού
Επιμελητηρίου Ελλάδος

Βουβουλάκης Μιχαήλ
Μέλος Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Γιατράκος Νικόλαος
Αναπληρωτής Δήμαρχος Αθηναίων

Γωνιατάκης Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε.

Πίττας Ιωάννης
Α' Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.
σε αναπλήρωση του
Καραμίχα Τζανέτου
Προέδρου Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Κοιμήσης Απόστολος
Γενικός Γραμματέας Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Λιόλιος Νικόλαος
Μέλος Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Λίτσος Φώτης
Μέλος Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γρηγόριος Παπανίκος

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της κας Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: (01) 9249510-2, Fax: (01) 9249514, e-mail: iproke@otenet.gr